

پیوندهای سوئیسی آمریکا با ایران - ماجرای جاسوسی خانواده تینر

صدای آلمان: سوئیس فقط عهده‌دار حفظ منافع آمریکا در ایران از طریق سفارت خود در تهران نیست و دخالت آن در کشمکش اتمی به "طرح سوئیس" محدود نمی‌شود. پیوندهای سوئیسی آمریکا با ایران دربرگیرنده‌ی ماجرابی چون داستان جاسوسی خانواده‌ی تینر نیز هست.

دیگر از "طرح سوئیس" سخنی در میان نیست. منظور از "طرح سوئیس" سندی بود که دولت برن در سال ۲۰۰۶ تهیه کرده و آن را در پایتخت‌های اروپایی و نیز واشینگتن به بحث گذاشته بود بر مبنای آن تا برای معضل پرونده‌ی اتمی ایران راه‌حلی پیدا شود. جزئیات این طرح که به گفته‌ی خبرگزاری‌ها در سندی دو صفحه‌ای مندرج بوده است، هیچ‌گاه فاش نشد. تنها گفته شد که سند مشهور به Swiss Paper حاوی پیشنهادهای در مورد تعلیق دوجانبه بوده است: تعلیق غنی‌سازی از جانب جمهوری اسلامی و تعلیق تحریم‌ها از جانب جامعه‌ی بین‌المللی. ایده‌ای این چنین سرانجام اساس کار تلاش‌های کشورهای گروه ۵+۱ (اعضای دائمی شورای امنیت بعلاوه‌ی آلمان) قرار گرفت. در اواخر ژوئیه‌ی امسال پاسکال کوشپن، رئیس‌جمهور سوئیس گفت که این کشور دیگر در رابطه با مسئله‌ی اتمی ایران طرح مستقلی ندارد و از تلاش‌های کشورهای ۵+۱ پشتیبانی می‌کند.

در روز دوشنبه (۲۵ اوت)، خانم کالمی-ری (Micheline Calmy-Rey)، وزیر خارجه‌ی سوئیس در کنفرانس سفیران این کشور بدون نام بردن از "طرح سوئیس" گفت که اگر کشور متبوعش در مورد موضوع اتمی ایران وارد گفت‌وگو نشده بود، نمی‌توانست با جمهوری اسلامی موافقت‌نامه‌ی گاز امضا کند. منظور از این موافقت‌نامه، توافقی است که در مارس امسال میان سوئیس و ایران صورت گرفت و بر پایه‌ی آن سوئیس از سال ۲۰۱۲ سالانه پنج و نیم میلیارد مترمکعب گاز از ایران گاز خریداری خواهد کرد. این توافق‌نامه مورد انتقاد آمریکا و اسرائیل قرار گرفت و سوئیس متهم شد که به تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران بی‌توجه است. سوئیس این اتهام را رد کرد.

سخنان اخیر کالمی-ری، میان دخالت سوئیس در چاره‌جویی بین‌المللی برای مشکل اتمی با حکومت ایران و انعقاد قرارداد کلان گاز با تهران ارتباط روشنی برقرار می‌کند. میشلینه کالمی-ری گفته است، گفت‌وگو ناقض منافع نیست. در مورد مشخص ایران گفت‌وگو به طور مستقیم در خدمت منافع بوده است.

جاسوسی خانواده‌ی مهندس

منافع از راه‌های دیگری نیز پی گرفته می‌شوند که از جمله‌ی آنها جاسوسی است. روزنامه‌ی "نیویورک تایمز" در شماره‌ی دوشنبه (۲۵ اوت) نوشته است که "سیا"، سازمان جاسوسی آمریکا یک خانواده‌ی سوئیسی را در خدمت خود گرفته بوده تا به کمک آنها از فعالیت‌های اتمی لیبی، ایران و شبکه‌ی عبدالقدیرخان، پدر بمب اتمی پاکستان، کسب اطلاعات کند.

خبرچینان سوئیسی مهندس فریدریش تینر (Friedrich Tinner) و دو پسر او هستند. فریدریش تینر در دهه‌ی ۱۹۷۰ در تماس با عبدالقدیرخان قرار داشته و در مورد فناوری ایجاد خلاء به او اطلاعات داده، فناوری‌ای که از جمله به کار ساختن سانتریفوژهای لازم برای غنی‌سازی اورانیوم می‌آید.

در سال ۲۰۰۰ پسر بزرگ فریدریش تینر جذب سیا می‌شود و هم او پدر و برادرش را ترغیب می‌کند که با سیا همکاری کنند. در این هنگام آنان در تماس با عوامل حکومت‌های لیبی و ایران بودند. این عوامل از طریق آنان می‌کوشیدند به اطلاعات و تجهیزات اتمی دست یابند.

دولت سوئیس روابط خانوادگی تینر را زیر نظر داشته است. سرانجام برای آنان پرونده تشکیل می‌شود، پرونده‌ای که اینک فاش شده که اسناد اصلی آن نابود شده‌اند. مقامات سوئیس علت از بین بردن آن اسناد را ترس از افتادن آنها به دست "گروه‌های تروریستی" اعلام کرده‌اند. ولی نیویورک تایمز معتقد است که اسناد بر اثر فشار سیا از میان رفته‌اند تا جزئیات روابط خانوادگی تینر کشف نشود.

نیویورک تایمز نوشته است که تینرها در عرض چهار سال ۱۰ میلیون دلار از سیا گرفته و در ازای آن انبوهی از اطلاعات در اختیار سازمان جاسوسی آمریکا قرار داده‌اند، اطلاعاتی در مورد فعالیت‌های اتمی لیبی، ایران و شبکه‌ای که گفته می‌شود عبدالقدیرخان برای دستیابی به اطلاعات و تجهیزات اتمی ایجاد کرده بوده است.

به نوشته‌ی نیویورک تایمز همکاری با تینرها نقش مهمی در عملیات سیا برای انتقال تجهیزات دستکاری‌شده به ایران و لیبی داشته است. نیویورک تایمز در این رابطه نوشته است که در سالهای ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴ بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در هنگام بازدید از مؤسسه‌های اتمی لیبی و ایران به پمپ‌های خلأی برخوردارند که به نحو ظریفی دستکاری شده بودند، به گونه‌ای که سالم به نظر می‌رسیدند، در واقع اما کارکرد نداشتند.

خبرگزاری فرانسه گزارش کرده است که در پی انتشار مقاله‌ی نیویورک تایمز در مورد ماجرای خانوادگی تینر با سخنگوی سیا تماس گرفته تا نظر رسمی سیا را در مورد موضوع بدانند. مارک مانسفیلد (Mark Mansfield) فقط به ستایش از اهمیت عملیات برای اختلال در شبکه‌ی عبدالقدیرخان بسنده کرده است.

نیویورک تایمز، خبرگزاری فرانسه، نویه تسور شرتسایتونگ